

การรับรู้ของเยาวชนไทยต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

Thai Youth Perception towards Cultural Tourism Image in Phra Nakhon Si Ayutthaya Province

Komsit Kianwatana
Charinratt Thongphan et al.
Srinakharinwirot University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้ของเยาวชนไทยต่อภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา กลุ่มตัวอย่างเป็นเยาวชนไทย จำนวน 385 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) การหาร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (\bar{x}) การหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยค่าที (t-test) ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อยู่ในช่วงอายุ 19–25 ปี มีระดับการศึกษาส่วนใหญ่ในระดับปริญญาตรี และเป็นนักเรียน/นักศึกษา

2) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีเดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มากกว่า 3 ครั้งขึ้นไป โดยมีวัตถุประสงค์ในการเดินทางเพื่อท่องเที่ยวหรือนันทนาการในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ (เสาร์–อาทิตย์) และมีการเดินทางท่องเที่ยวเกี่ยวกับครอบครัว ส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาจากอินเทอร์เน็ต

3) ผู้ตอบแบบสอบถามมีการรับรู้ภาพลักษณ์ทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านศิลปวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ ($\bar{x} = 4.38$, S.D. = 0.553) มากที่สุด รองลงมาเป็นด้านบรรยากาศของสถานที่ ($\bar{x} = 4.35$, S.D. = 0.537)

4) เมื่อเปรียบเทียบการรับรู้ภาพลักษณ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: การรับรู้เยาวชนไทย ภาพลักษณ์การท่องเที่ยว การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

Abstract

The purposes of this research was to study Thai youth perception towards cultural tourism image in Phra Nakhon Si Ayutthaya province. The sample were 385 Thai youth who travelled to Phra Nakhon Si Ayutthaya province. A questionnaire was used as a survey tool and data were analyzed statistically using the frequency, percentage, means, standard deviation, and the test value “t” (t-test) in order to compare the cultural tourism image of Phra Nakhon Si Ayutthaya province in Thai youth perception by age interval. The results were as followed ;

1) The majority of Thai youth were female whose age was 19–25 years old. The highest education level was the Bachelor’s degree and most of them were students.

2) The majority of Thai youth travelled to Ayutthaya Province with family for more than 3 times. The main purpose was to travel and recreate in the weekend. Moreover, they accessed information concerning the cultural attraction in Phra Nakorn Si Ayutthaya province via internet.

3) The most image of cultural tourism in Phra Nakhon Si Ayutthaya province, which affected the perception of Thai youth was cultural history and art ($\bar{x} = 4.38$, S.D. = 0.553) and followed by the atmosphere of the place. ($\bar{x} = 4.35$, S.D. = 0.537)

4) Comparison Thai youth perception towards the cultural tourism image in Phra Nakhon Si Ayutthaya province by age interval, there was no significant at 0.05 levels.

Keywords : perception, Thai youth, tourism image, cultural tourism, Phra Nakhon Si Ayutthaya province

บทนำ

การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเป็นการศึกษาหาความรู้ในพื้นที่หรือบริเวณที่มีคุณลักษณะที่สำคัญทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม มีการบอกเล่าเรื่องราวในการพัฒนาทางสังคมและมนุษย์ผ่านทางประวัติศาสตร์ อันเป็นผลเกี่ยวเนื่องกับวัฒนธรรม องค์ความรู้ และการให้คุณค่าของสังคม โดยสถาปัตยกรรมที่มีคุณค่าหรือสภาพแวดล้อมอย่างธรรมชาติ ที่สามารถแสดงออกให้เห็นถึงความสวยงามและประโยชน์ที่ได้รับจากธรรมชาติ สามารถสะท้อนให้เห็นถึงสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของคนในแต่ละยุคสมัยได้เป็นอย่างดี ไม่ว่าจะเป็นสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม หรือขนบธรรมเนียมประเพณี (Pinkaw, K., 2013) การเดินทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมีส่วนช่วยให้นักท่องเที่ยวได้ถูกปลูกฝังและส่งเสริมให้มีจิตสำนึกต่อการรักษามรดกทางวัฒนธรรมและสภาพแวดล้อม คนในชุมชนเองก็เกิดความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมของตน ทำให้ตระหนักเห็นถึงคุณค่าและห่วงแหนในวัฒนธรรม ประเพณีของตนเอง จนนำมาซึ่งการอนุรักษ์วัฒนธรรมเหล่านั้นให้คงอยู่ไปได้จากรุ่นสู่รุ่น ในประเทศไทยมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเป็นจำนวนมาก มีวัฒนธรรมที่หลากหลายที่คู่ควรแก่การส่งเสริม อีกทั้งยังมีแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับยกย่องเป็นมรดกโลกจากองค์การยูเนสโก เช่น อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยและอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เป็นต้น จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์และได้มีการถ่ายทอดสืบต่อกันมาเป็นระยะเวลายาวนาน อีกทั้งยังเป็นจังหวัดที่มีเรื่องราวทางประวัติศาสตร์มากมาย เนื่องจากแต่เดิมเคยเป็นราชธานีที่มีความรุ่งโรจน์ มีการติดต่อค้าขายกับชาวต่างชาติ ส่งผลให้เกิดการรับวัฒนธรรมที่หลากหลายต่างๆ เข้ามาจนทำให้ในปัจจุบันจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมมากมาย เช่น ตลาดน้ำอโยธยา วัดใหญ่ชัยมงคล และอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เป็นต้น เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เห็นถึงความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวเหล่านี้ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจึงมีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะจะเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้และทำความเข้าใจถึงเรื่องราวทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมอย่างแท้จริงผ่านงานสถาปัตยกรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี การบันทึกเรื่องราวในแต่ละยุคสมัยและวิถีชีวิตของคนในแหล่งท่องเที่ยวนั้นๆ ส่งผลให้นักท่องเที่ยวตระหนักถึงคุณค่าและเกิดความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมของตนเองจนนำไปสู่การอนุรักษ์ไว้ให้กับคนรุ่นหลัง

ในปัจจุบันมีกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เป็นเยาวชนเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้สภาพเศรษฐกิจทางการท่องเที่ยวขยายตัวมากยิ่งขึ้น โดยองค์การสหประชาชาติ (Anukool, S., 1996) ได้ให้ความหมายสากลของคำว่า “เยาวชน หมายถึง คนในวัยหนุ่มสาว คือผู้มีอายุระหว่าง 15-25 ปี” นักท่องเที่ยวที่เป็นเยาวชนมีความต้องการเดินทางท่องเที่ยวในรูปแบบต่างๆ อีกทั้งได้รับการสนับสนุนจากองค์กรต่างๆ เพื่อส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวของเยาวชน ไม่ว่าจะเป็นการท่องเที่ยวเพื่อศึกษาหาความรู้ หรือตามความสนใจของเยาวชน โดยการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมนั้นก็เป็นตัวเลือกที่นักท่องเที่ยวเยาวชนให้ความสนใจในการเดินทางท่องเที่ยว เนื่องจากเป็นการท่องเที่ยวที่สามารถศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม สถาปัตยกรรม ภาพจิตรกรรมต่างๆ ในการเดินทางท่องเที่ยวนี้อาจส่งผลให้นักท่องเที่ยวเยาวชนเกิดความตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากรในแหล่งท่องเที่ยว และเกิดการอนุรักษ์ทรัพยากรทางการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ซึ่งจะส่งผลให้นักท่องเที่ยวเยาวชนได้พัฒนาตัวเองให้เป็นนักท่องเที่ยวที่ดี หากนักท่องเที่ยวเยาวชนเป็นนักท่องเที่ยวที่มีความตระหนักถึงคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวและสามารถเดินทางท่องเที่ยวโดยไม่ทำลายทรัพยากรในแหล่งท่องเที่ยวและการเดินทางท่องเที่ยวนั้นไม่ส่งผลกระทบต่อแหล่งท่องเที่ยวได้

ในอนาคตก็จะมีนักท่องเที่ยวที่เป็นผู้ใหญ่ที่สามารถใช้ทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างรู้คุณค่า และคำนึงถึงผลกระทบทางลบที่อาจเกิดขึ้นกับแหล่งท่องเที่ยวเพื่อเป็นแนวทางในการที่จะช่วยอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวให้คงอยู่อย่างยั่งยืน

นอกจากนี้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยยังคงให้ความสำคัญต่อเด็กและเยาวชนมาอย่างต่อเนื่อง คณะอนุกรรมการส่งเสริมทัศนศึกษาสำหรับเยาวชน พ.ศ. 2540 (Tourism Authority of Thailand, 2007) จึงได้กำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวทัศนศึกษาสำหรับเยาวชน ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2540-2544) โดยสรุปได้ว่า “ให้มีการส่งเสริมการท่องเที่ยวทัศนศึกษาสำหรับเยาวชนตลอดจนมีบทบาทสนับสนุนให้เยาวชนเดินทางท่องเที่ยวอย่างถูกวิธี มีจิตสำนึกในการช่วยอนุรักษ์ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว เสริมสร้างให้เยาวชนเข้าใจเพื่อให้เห็นคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสังคม ตลอดจนมีความสามารถในการบำรุงรักษาและจัดการทรัพยากรด้านธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม”

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาการรับรู้ของเยาวชนไทยต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อที่จะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปสร้างแนวทางการส่งเสริมภาพลักษณ์ของการท่องเที่ยวให้ตรงกับกลุ่มเป้าหมาย โดยความรู้จากผลงานวิจัยจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวและบริการ หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับมรดกทางวัฒนธรรม เพื่อนำไปพัฒนาปรับปรุงแผนการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อให้เกิดเป็นภาพลักษณ์ที่ดี สามารถเข้าถึงกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เป็นเยาวชนไทยในปัจจุบันมากขึ้น รวมถึงมีการสร้างสรรค์กิจกรรมที่สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้พัฒนาทักษะของเยาวชนที่ทำให้เกิดการตระหนักในคุณค่าของวัฒนธรรม หวังเห็นทรัพยากรการท่องเที่ยวของตน มุ่งไปสู่การพัฒนาและอนุรักษ์ให้คงไว้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการรับรู้ของเยาวชนไทยต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ของเยาวชนไทยต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามอายุ

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล แนวคิด ทฤษฎีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์และแนวโน้มการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและประเทศไทยจากทฤษฎี งานวิจัย และข่าว ด้วยวิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ตามประเด็นที่เกี่ยวข้อง โดยการวิเคราะห์เนื้อหา ข้อมูล แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วจึงแยกแยะรายละเอียดของเนื้อหา ข้อมูล นำมาจัดลำดับ จัดขอบเขตของเนื้อหา ข้อมูล เพื่อทำให้ทราบความสัมพันธ์ สามารถตีความ อธิบาย และแบ่งเนื้อหาออกเป็นหัวเรื่อง หัวข้อย่อยได้อย่างมีระบบ และครบถ้วน

วิธีดำเนินการวิจัย

1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ เยาวชนไทยที่มีอายุระหว่าง 15–25 ปี ที่เคยมีประสบการณ์เดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาผู้วิจัยจึงคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของ Cochran โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ 95% และระดับความคลาดเคลื่อนที่ 5% (Vanichbuncha, K., 2006) ขนาดของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เท่ากับ 385 คน

2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ประกอบด้วยข้อคำถามแบบให้เลือกเพียง 1 คำตอบและข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า แบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่ ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อมูลด้านพฤติกรรมนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และแบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้ของเยาวชนไทยต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Validity) โดยการหาค่า IOC (The Index of Item Objective Congruence) และความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ของแบบสอบถาม ซึ่งค่า IOC ของแบบสอบถามฉบับนี้เท่ากับ 0.93 และค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาคของแบบสอบถามฉบับนี้เท่ากับ 0.86

3) การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและทีมงาน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) บริเวณแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาทั้ง 6 แห่ง ได้แก่ อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา วัดใหญ่ชัยมงคล วัดพนัญเชิงวรวิหาร วิหารพระมงคลบพิตร วัดพระศรีสรรเพชญ์ และตลาดน้ำอโยธยา

4) การวิเคราะห์ข้อมูล คณะผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์หาค่าสถิติโดย การแจกแจงความถี่ (Frequency) การหาร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (\bar{x}) การหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยค่าที (t-test)

ผลการวิจัย

1) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 240 คน คิดเป็นร้อยละ 62.30 อยู่ในช่วงอายุ 19–25 ปี จำนวน 277 คน คิดเป็นร้อยละ 71.90 มีระดับการศึกษาส่วนใหญ่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 246 คน คิดเป็นร้อยละ 63.90 เป็นนักเรียน/นักศึกษา จำนวน 311 คน คิดเป็นร้อยละ 80.80

2) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีจำนวนครั้งในการเดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดพระนครศรีอยุธยามากกว่า 3 ครั้งขึ้นไป จำนวน 213 คน คิดเป็นร้อยละ 55.30 มีวัตถุประสงค์ในการเดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเพื่อท่องเที่ยวหรือนันทนาการ จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 45.70 ส่วนใหญ่จะเดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ (เสาร์–อาทิตย์) จำนวน 226 คน คิดเป็นร้อยละ 58.70 และมีการเดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดพระนครศรีอยุธยากับครอบครัว จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 31.40 และได้รับข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาจากอินเทอร์เน็ต จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 43.10

3) ภาพลักษณ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาในการรับรู้ของผู้ตอบแบบสอบถามโดยรวมมีการรับรู้ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.13$, S.D. = 0.475) และเมื่อพิจารณารายย่อยต่างๆ พบว่า มีข้อแตกต่างกัน โดยผู้ตอบแบบสอบถามมีการรับรู้ภาพลักษณ์ทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดพระนครศรีอยุธยารายการย่อย ด้านศิลปวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์มากที่สุด ($\bar{x} = 4.38$, S.D. = 0.553) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ภาพลักษณ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของผู้ตอบแบบสอบถาม

ภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	\bar{x}	S.D.	การแปลผล
ด้านทรัพยากรธรรมชาติ	4.16	0.620	มาก
ด้านโครงสร้างทั่วไป	4.01	0.630	มาก
ด้านโครงสร้างด้านการท่องเที่ยว	4.05	0.618	มาก
ด้านนันทนาการ	4.09	0.589	มาก
ด้านศิลปวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์	4.38	0.553	มากที่สุด
ด้านเศรษฐกิจและการเมือง	4.05	0.671	มาก
ด้านสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ	4.00	0.622	มาก
ด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม	4.08	0.724	มาก
ด้านบรรยากาศของสถานที่	4.35	0.537	มากที่สุด
รวม	4.13	0.475	มาก

4) การเปรียบเทียบภาพลักษณ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามช่วงอายุ 15-18 ปี และ 19-25 ปี มีการรับรู้ภาพลักษณ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทุกด้าน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การเปรียบเทียบความแตกต่างของการรับรู้ของเยาวชนไทยต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามอายุ

ภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	อายุ (N = 385)				t	p
	15-18 ปี		19-25 ปี			
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
ด้านทรัพยากรธรรมชาติ	4.23	0.590	4.14	0.631	1.342	0.180
ด้านโครงสร้างทั่วไป	3.93	0.634	4.04	0.626	-1.664	0.097
ด้านโครงสร้างการท่องเที่ยว	4.12	0.507	4.03	0.655	1.324	0.186
ด้านนันทนาการ	4.11	0.571	4.07	0.596	0.590	0.556
ด้านศิลปวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์	4.45	0.533	4.35	0.559	1.478	0.140
ด้านเศรษฐกิจและการเมือง	4.14	0.644	4.01	0.679	1.663	0.097
ด้านสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ	4.01	0.545	3.99	0.650	0.260	0.795
ด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม	4.12	0.677	4.07	0.741	0.712	0.477
ด้านบรรยากาศสถานที่	4.38	0.544	4.34	0.535	0.630	0.529
รวม	4.17	0.423	4.12	0.494	0.911	0.363

อภิปรายผล

1) ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 385 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 19-25 ปี โดยส่วนมากเป็นนักเรียน/นักศึกษา การศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี แสดงให้เห็นว่าในปัจจุบันนักท่องเที่ยวช่วงอายุ 19-25 ปี มีแนวโน้มในการเดินทางท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมากยิ่งขึ้น เนื่องจากเป็นวัยที่มีเสรีภาพทางความคิดในการตัดสินใจและเป็นช่วงวัยที่กำลังจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ทำให้กลุ่มนักท่องเที่ยวช่วงอายุนี้อั้เริ่มมีการแสวงหาความรู้และสร้างเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาตนเองจากการเดินทางท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรมจากที่ตนเองอาศัยอยู่ สอดคล้องกับทิศทางในการพัฒนาเยาวชน (Saenasu, S., 1989) ที่ระบุไว้ว่า เยาวชนพึงมีโอกาสในการพัฒนาตนเองด้านสุนทรียภาพ ด้วยการมีส่วนร่วมในกิจกรรมศิลปะ การกีฬาและนันทนาการ ต่างพึงมีความรับผิดชอบในการสืบเนื่องทางวัฒนธรรมเพื่อความอยู่รอดของชาติ รู้จักคัดเลือกรักษา พัฒนาสมบัติวัฒนธรรมอันเป็นมรดกและเป็นเอกลักษณ์ของชาติ

2) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความถี่ในการเดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มากกว่า 3 ครั้งขึ้นไป มีวัตถุประสงค์เพื่อท่องเที่ยวหรือนันทนาการ มักเดินทางในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ (เสาร์-อาทิตย์) ส่วนใหญ่เดินทางมาครบครอบครัว และได้รับข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาจากอินเทอร์เน็ต แสดงให้เห็นว่า การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเหมาะสำหรับเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้ใช้เวลาทำกิจกรรม

ร่วมกันในช่วงเวลาที่ทุกคนว่างจากการดำเนินชีวิตประจำวัน ส่วนมากแล้วช่วงเวลาที่ทุกคนจะว่างตรงกัน มักจะเป็นวันหยุดสุดสัปดาห์ สังเกตได้จากการที่นักท่องเที่ยวในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์จะมากกว่าในวันธรรมดา นักท่องเที่ยวเดินทางท่องเที่ยวเพื่อความเพลิดเพลิน เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจและประสบการณ์ใหม่ๆ สอดคล้องกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเป็นการท่องเที่ยวที่ให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมของแหล่งท่องเที่ยวและสถานที่ท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวมักจะทำให้ความสนใจเรื่องวิถีชีวิต มรดกวัฒนธรรม ศิลปะ อุตสาหกรรม และกิจกรรมนันทนาการของชุมชนท้องถิ่น โดยนักท่องเที่ยวจะเยี่ยมชมและศึกษาแหล่งประวัติศาสตร์ ศิลปะ มหกรรมและงานแสดงสินค้าหัตถกรรม พิพิธภัณฑสถานทุกประเภท ศิลปะการแสดง และทัศนศิลป์ตลอดจนแหล่งมรดกต่างๆ (Thammaboot, P., 2005)

3) การรับรู้ของเยาวชนไทยต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในผู้ตอบแบบสอบถามมีการรับรู้ภาพลักษณ์ด้านศิลปวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่า จังหวัดพระนครศรีอยุธยามีความหลากหลายทางวัฒนธรรม เนื่องจากในยุคสมัยที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นราชธานีนั้นได้มีการติดต่อค้าขายกับชาวต่างชาติ รวมถึงมีการนำรูปแบบวิทยาการและรูปแบบการดำเนินชีวิตต่างๆ เข้ามาปรับใช้ จนทำให้เกิดเป็นความหลากหลายทางวัฒนธรรม ซึ่งในวัฒนธรรมแต่ละที่ก็จะมีเอกลักษณ์ที่แตกต่างกันออกไป อีกทั้งเรื่องราวความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ยังมีความน่าสนใจ ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ทุกเพศ ทุกวัยเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สอดคล้องกับแนวคิดความหลากหลายทางวัฒนธรรม (Pongsaphit, A., 2002) ที่กล่าวไว้ว่า วัฒนธรรมเป็นพลวัตสามารถเปลี่ยนแปลง เคลื่อนที่ได้ เมื่อวัฒนธรรมกระจายออกไปมีปฏิสัมพันธ์กับวัฒนธรรมข้างเคียงย่อมมีการเรียนรู้ รับรู้ และอาจมีการยอมรับอย่างสันติเรียกว่า การผสมผสานหรือการบูรณาการทางวัฒนธรรม ซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งของการติดต่อและการที่วัฒนธรรมของตนถูกแทนที่ด้วยวัฒนธรรมอื่นๆ

4) ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุต่างกัน มีการรับรู้ภาพลักษณ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงให้เห็นว่าการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีรูปแบบวัฒนธรรมที่หลากหลายและกิจกรรมที่ส่งเสริมต่อ การพัฒนาประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับนักท่องเที่ยวในทุกเพศ ทุกวัย สอดคล้องกับแนวคิดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (Kasetsiri, C., 1997) ที่กล่าวว่า การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเป็นวิธีการศึกษาประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมผ่านการเดินทางท่องเที่ยวเป็นการท่องเที่ยวที่เน้นการพัฒนาด้านภูมิปัญญา สร้างสรรค์ เคารพต่อสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม ศักดิ์ศรี และวิถีชีวิตผู้คน

ข้อเสนอแนะ

1) การส่งเสริมภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ด้านโครงสร้างทั่วไป กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา สำนักงานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ควรมีมาตรการจูงใจนักท่องเที่ยวชมจุดสำคัญ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย จัดระบบการจราจรเพื่อลดอุบัติเหตุรวมไปถึงปรับปรุงถนนให้มีสภาพที่ดีขึ้น และจัดการแหล่งน้ำภายในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวเนื่องจากส่งกลิ่นเหม็นและจัดการรอบเรือแบบเป็นเที่ยวไว้บริการนักท่องเที่ยวอยู่ตลอด

2) การส่งเสริมภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ด้านโครงสร้างด้านการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา สำนักงานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ควรมีจัดการพื้นที่จอดรถให้เพียงพอสำหรับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และมีจุดจอดรถสำหรับรถทัวร์เพื่อความสะดวกสบาย เพิ่มศูนย์บริการนักท่องเที่ยวตามสถานที่สำคัญ

3) การส่งเสริมภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ด้านความปลอดภัย หน่วยงานตำรวจในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ควรมีมาตรการด้านความปลอดภัยเพิ่มขึ้น เช่น การตั้งด่านตรวจ มีตำรวจตามสถานที่ท่องเที่ยว เพื่อสร้างความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยว เป็นต้น

4) การส่งเสริมภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ด้านศิลปวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ กรมศิลปากร ควรมีการเพิ่มมาตรการการอนุรักษ์โบราณสถาน วัฒนธรรม ประเพณีเก่าแก่ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และควรมีการจัดนิทรรศการเคลื่อนที่ตามสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมให้เยาวชนรู้จักคุณค่าและรักษาโบราณสถาน วัฒนธรรม และประเพณีเก่าแก่เพื่อเป็นมรดกให้คนรุ่นหลังได้ศึกษาต่อไป

5) การส่งเสริมภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ด้านสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ควรมีการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมให้รักษาความสะอาดภายในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว

6) การส่งเสริมภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ด้านเศรษฐกิจและการเมือง รัฐบาลควรมีมาตรการจัดระเบียบสินค้าในแหล่งท่องเที่ยวควบคุมราคาไม่ให้สูงเกินไป

References

- Anukool, Supak. (1996). **The Important Days of Thailand**. Bangkok: Aksarapiphat.
- Kasetsiri, Charvit. (1997). **Cultural Tourism**. Bangkok: Thailand Research Fund.
- Kheovichai, Kanit. (2012). Recreation Resources as Learning Resources to Attract Tourists. *Journal of Cultural Approach*, 13(24), 67-74.
- Mongkhonvanit, Chollada., & Chattiwong, Rattanaporn. (2016). Attitude and Behavior of Thai Youths toward the World Cultural Heritage : The Case of Ayutthaya Historical Park. *Journal of Thai Hospitality and Tourism*, 10(2), 3-17.
- Pinkaew, Kailoek. (2013). **Cultural Tourism**. Retrieved December 25, 2016, from <http://tourism-dan1.blogspot.com/2013/06/blog-post.html?m=1>.
- Pongsaphit, Amara. (2002). **Cultural Diversity**. 3rd ed. Bangkok : Chula Press.
- Saenasu, Saowanee. (1989). **Voluntary and Youth Activities**. Bangkok: Odian Store.
- Thammaboot, Phayom. (2005). **Principles of Ecotourism**. Bangkok : Institute of Ecotourism.
- Tourism Authority of Thailand. (2007). **Creating Tourism Field Trips for Youth**. Bangkok : Tourism Authority of Thailand.
- Vanichbuncha, Kanlaya. (2006). **Statistics for Research**. 2nd ed. Bangkok: Chula Press.